

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA ŽEPČE**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
ZENICA-DOBOJ CANTON
MUNICIPALITY OF ŽEPČE**

**DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA
OPĆINE ŽEPČE
ZA PERIOD 2026.-2028.**

Žepče, svibanj 2025.godine

Predlagatelj:
Načelnik općine Žepče

Mato Zovko, dipl.prav.

Sadržaj

Poglavlje 1 – Uvod u Dokument okvirnog proračuna općine Žepče za period 2026.-2028.....	3
Poglavlje 2 – Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze.....	4
2.1. Tekući makroekonomski trendovi.....	4
2.2. Prikaz makroekonomskih trendova za period 2026.-2028.....	4
Poglavlje 3 – Srednjoročna porezna politika	5
3.1. Srednjoročna fiskalna strategija.....	5
3.2. Neizravno oporezivanje na razini BiH i raspodjela prihoda.....	5
3.3. Izravni porezi i raspodjela prihoda.....	6
3.3.1. Porez na dohodak i ostali porezi građana.....	6
3.3.2. Porez na imovinu i nekretnine.....	7
3.4. Rizici za projekciju prihoda.....	7
Poglavlje 4 – Neporezni prihodi.....	8
4.1. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine.....	8
4.2. Prihodi od naknada, pristojbi i pružanja usluga.....	8
4.3. Tekuće potpore – grantovi.....	9
Poglavlje 5 – Struktura potrošnje u javnom sektoru.....	10
5.1. Plaće i naknade u službama za upravu.....	10
5.2. Materijalni troškovi.....	11
5.3. Transferi i grantovi.....	11
5.4. Kapitalni transferi općine Žepče	12
Poglavlje 6 – proračunski prioriteti 2026.-2028.....	13
Pravni temelj.....	14
Razlozi donošenja.....	14

Poglavlje 1

Uvod u Dokument okvirnog proračuna općine Žepče za period 2026.-2028.

U skladu sa Zakonom o proračunima u Federacija i Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH», broj:102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22), predlažemo Dokument okvirnog proračuna za period 2026-2028.g. koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira prihoda i rashoda za isti period. Dokument okvirnog proračuna je vrlo koristan instrument u stvaranju kvalitetne strateške osnove za raspodjelu proračunskih sredstava na razini općine.

Dokumentom su definirani osnovni ciljevi pri upravljanju javnim financijama koji uključuju fiskalnu disciplinu, alokaciju proračunskih sredstava po njihovoj efikasnosti i transparentnost izvješćivanja.

Moderni proces srednjoročnog planiranja proračuna je proces koji ima jasno definiran proračunski kalendar i raspodjelu odgovornosti, ima jasnu fiskalnu strategiju zasnovanu na razini raspoloživih općinskih resursa, utvrđuje prioritetne raspodjele ograničenih resursa na najvažnije ekonomske i socijalne prioritetne politike općine, unapređuje predvidivost proračunskih politika i financiranje, osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje općinskih resursa, unapređuje transparentnost i odgovornost općinske politike, program i proces donošenja odluka, osigurava razmatranje financijskih učinaka u narednim godinama pri donošenju odluka u svezi s politikama, te donošenje tih odluka tijekom ciklusa planiranja proračuna.

Izrada i upravljanje proračunom zasniva se na Dokumentu okvirnog proračuna koji obuhvaća najmanje jednu i dvije naredne fiskalne godine. Osnove za izradu proračuna zasnivaju se na procjeni gospodarskog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog proračuna. Dokument okvirnog proračuna predstavlja preliminarni nacrt proračuna za 2026.godinu i daje predviđanja za 2027. i 2028.godinu.

Općinski načelnik dostavlja Općinskom vijeću općine Žepče Dokument okvirnog proračuna za period 2026-2028. kao informaciju, koja predstavlja temelj za pripremu, planiranje i izradu proračuna općine Žepče za 2026.godinu.

Poglavlje 2

Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

2.1. Tekući makroekonomski trendovi

Potrebni kapaciteti da bi se skupili prihodi neophodni za financiranje javne potrošnje najviše ovise od stanja gospodarstva. Na temelju službenih podataka procjena inflacije za prvo polugodište 2025. godine, iznosi 2,6%. Rast potrošačkih cijena iz 2022.godine nije zaustavljen stagnacije gospodarskih kretanja u 2023. i 2024. godini. Na inflatorne pritiske u BiH jak utjecaj su imale potrošačke cijene hrane i transporta, koje su u prošle dvije godine zabilježile rekordne vrijednosti i na lokalnoj i na globalnoj razini. Na smanjenje kupovne moći velik utjecaj su imale i visoke cijene stanovanja (cijena vode, električne energije, grijanja i ostalih komunalnih usluga). Ali barem su cijene električne energije bile ograničene mjerama entiteskih vlada čime je uspješno amortiziran rizik od prekomjernog rasta cijena.

Na globalnoj razini inflatorni pritisci su počeli opadati već krajem 2023.godine što će se posljedično odraziti i na ekonomske prilike u našoj zemlji, međutim povećanje cijena u ranijem periodu nije pratio odgovarajući porast plaća, stoga i dalje kao veliki problem ostaje smanjena kupovna moć stanovništva.

U „Procjeni godišnje stope inflacije u prvom kvartalu 2024.godine“ Centralne banke BiH navedeno je: „Inflacija je još uvijek postojana u segmentu usluga. Naša je procjena da će temeljena inflacija, iz koje se isključuju cijene hrane, alkoholnih pića i duhana, te energenata, ostati na razini od 4,6% i u drugom kvartalu tekuće godine. Ustrajno visoka temeljna inflacija implicira da, trenutno, domaće cijene utječu na inflaciju u BiH znatno jače od cijena roba na međunarodnom tržištu. Međutim, rizici za inflatorne pritiske još uvijek ostaju vrlo naglašeni, i vezani su za rat na Bliskom istoku i u Ukrajini, kao i poremećaje u prometu na ključnim trgovinskim rutama u Crvenom moru“.

2.2. Prikaz makroekonomskih trendova za period 2026.-2028.

Jedan od ključnih uvjeta da se u FBiH očuva makroekonomska stabilnost i fiskalna disciplina je niska razina inflacije, održiva razina deficita na tekućim računima i povećanje stope zaposlenosti. Stopa nezaposlenosti, prema podacima Ankete o radnoj snazi za 2024.g. u Bosni i Hercegovini, iznosila je 12,6%, i umanjena je u odnosu na rezultate iz istog izvora za 2023.godinu za 2,4%, dok je europski prosjek 5,9%, što predstavlja najmanju stopu nezaposlenosti u Europi od 2009.godine. Promjene na tržištu rada uvjetovane su poslovnom klimom u Bosni i Hercegovini i regiji, odnosno stanjem investicija i vanjske trgovine. Do pada stope nezaposlenosti došlo je zbog demografskog osipanja ali i blagog jačanja gospodarskih kretanja.

Glavne pretpostavke za ispunjenje srednjoročnog makroekonomskog cilja, jakog gospodarskog rasta BiH, je provođenje reformi realnog, financijskog i javnog sektora (kroz

reorganizaciju i racionalizaciju Vladine potrošnje), što će voditi poboljšanju konkurentnosti i fleksibilnosti ekonomije, povećanju štednje i investicija, te većem izvozu. Veća potražnja za bh proizvodima imala bi pozitivan utjecaj ne samo na vanjskotrgovinsku razmjenu, nego i na ostale grane gospodarstva u BiH. Ekonomski rast, osim kroz privlačenje stranih investicija, trebalo bi poboljšati kroz javne radove, prije svega cestovne i željezničke infrastrukture, a i kroz financiranje iz europskih fondova.

U zadnjih nekoliko godina glavnu odrednicu kretanja industrijske proizvodnje u BiH predstavljalo je međunarodno ekonomsko okruženje. Prema raspoloživim podacima postoje pozitivne prognoze za snažniji ekonomski rast u zemljama u okruženju, a što bi se trebalo pozitivno odraziti i na ekonomsko stanje u Bosni i Hercegovini. Međutim zbog ranije spomenutih razloga (stanje na globalnom ekonomskom tržištu kao posljedica rata na Bliskom istoku i u Ukrajini) teško je predvidjeti ekonomska kretanja za tako malo tržište na globalnoj razini kao što je tržište BiH.

Poglavlje 3

Srednjoročna porezna politika

3.1. Srednjoročna fiskalna strategija

U ovom dijelu su izložene projekcije općinskih prihoda i primitaka, koje se očekuju za financiranje javne potrošnje tijekom srednjoročnog perioda, a na osnovi projiciranih makroekonomskih pokazatelja i postojećih poreznih politika. Pri izradi projekcija prihoda, vrlo je važno, kao i uvijek i za 2025.g. realno projicirati prihode od izravnih poreza jer su u pitanju porezi čiji sistem uređuje administrativna država.

Prošlogodišnji pokazatelji, kad je u pitanju naša općina, u ukupnim poreznim prihodima, izravni porezi su činili oko 37% poreznih prihoda dok neizravni porezi koje čini PDV i porezi koji pripadaju direkciji cesta čine 62% poreznih prihoda.

Neporezni prihodi i tekuće potpore i donacije prema ostvarenju iz 2024.g. čine oko 47% ukupnih prihoda proračuna.

Koliko će prihoda proračuni pojedinih razina vlasti u Federaciji BiH imati na raspolaganju u narednim godinama, koliki je planirani okvir izravnih poreza na jedinstveni račun, odnosno koje će posljedice na okvir kantonalnih i općinskih proračuna vidjet ćemo u budućem periodu.

3.2. Neizravno oporezivanje na razini BiH i raspodjela prihoda

Neizravni porezi se prikupljaju na razini Države, i to u sklopu Uprave za neizravno oporezivanje, a uključuje prihode od: poreza na dodanu vrijednost, carina, carinskih davanja, posebnih poreza, naknada za ceste.

Prikupljeni prihodi se raspoređuju sukladno Zakonu o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, i Zakonu o uplati i raspodjeli prihoda s jedinstvenog računa Uprave za neizravno oporezivanje. Na ovakav način prikupljeni prihodi raspoređuju se za financiranje institucija Države, za financiranje Entiteta i Distrikta Brčko, na temelju odluke Upravnog

odbora (UiNO) o raspodjeli prihoda od neizravnih poreza. Iz pripadajućeg dijela Federacije BiH izravno se vrši uplata za servisiranje vanjskog duga, a preostali dio sredstava s jedinstvenog računa raspoređuje se između Federacije BiH, županija, općina i Direkcije za ceste sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH.

Projekcije prihoda od neizravnih poreza urađene su u Odjeljenju za makroekonomske analize (OMA) Uprave za neizravno oporezivanje.

Na temelju Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH udio prihoda s jedinstvenog računa raspoređuje se za financiranje funkcija F BiH 36,20%, financiranje funkcija županija 51,23%, financiranje funkcija jedinica lokalne samouprave 8,42% i direkcija cesta 3,90%.

Naputkom o određivanju udjela županija i jedinica lokalne samouprave u prihodima od neizravnih poreza, ZE-DO županiji pripada 13,79%, a udio općine Žepče za 2024. godinu iznosi 1,36%.

Ostvareni prihodi od PDV-a u 2024. godini iznosili su 4.676.710 KM, i veći su za 6% od plana dostavljenog iz Federalnog ministarstva financija. Projekcije za 2025. i 2026. godinu su uvećane od odnosu na projekciju po kojoj se pripremao proračun za 2025.godinu. Razlog uvećanog iznosa projekcije je u trenutnim procjenama očekivane naplate prihoda do kraja godine i u tekućem trendu naplate.

3.3.Izravni porezi i raspodjela prihoda

3.3.1. Porez na dohodak i ostali porezi građana

Početkom primjene Zakona o porezu na dohodak od 01.01.2009. godine, Federalno ministarstvo financija u ukupnim projekcijama prihoda obuhvaćenih ovim zakonom prognoziralo je smanjenje ovih prihoda po svim izvorima.

U proteklom periodu ovu grupu poreznih prihoda činili su:

- porez na plaću
- porez na dobit od gospodarske i profesionalne djelatnosti fizičkih osoba,
- porez na prihod od poljoprivredne djelatnosti
- porez na autorska prava,
- porez na ukupan prihod fizičkih osoba,
- porez na prihod od imovine i imovinskih prava, i
- porez na dobitke od igara na sreću.

Stope poreza bile su različite, a udio Općine u raspodjeli prihoda od navedenih poreza bio je u rasponu od 30% poreza na plaću do 100% prihoda od dobiti fizičkih osoba i igara na sreću. Zakonom o izmjenama Zakona o pripadnosti javnih prihoda na području ZE-DO kantona («Službene novine Ze-do kantona», broj: 1/06;2/06;5/06 i 7/09), općini Žepče kao i drugim općinama u ZE-DO kantonu, po zadnjim izmjenama i dopunama Zakona pripadao je postotak od 34,46% od naplaćenog poreza na dohodak, a kantonu pripada 65,54% poreza na dohodak. Donošenjem ovog Zakona, općina Žepče godišnje imala je manje prihoda za oko 80.000 KM, jer ovim Zakonom općina Žepče nije imala veći postotak pripadajućih nam prihoda (Porez na dohodak) koji je propisan točkom 2. Odluke o integraciji općine Žepče, nego je na istom postotku kao i druge općine ZE-DO Kantona. Na uporno traženje Općine Žepče, u mjesecu studenom 2013.godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda na području ZD Kantona. Ovim izmjenama općini Žepče pripada 44,46% naplaćenog poreza na dohodak umjesto dosadašnjih 34,46% .

3.3.2.Porez na imovinu i nekretnine

Ove vrste poreza predstavljaju poreze iz skupine izravnih poreza u skladu s odredbama Zakona o porezima u ZE-DO kantonu i u 100% iznosu pripadaju općini. Najznačajniji iznos u ovim porezima je iznos poreza na promet nekretnina («Službene novine ZE-DO kantona», broj 6/09) koji se obračunava po stopi od 5%, a uvelike ovisi o kupovnoj moći stanovništva. Naime ukoliko je veća kupovna moć, intenzivnije se posluje na tržištu nekretnina i kod fizičkih i kod pravnih osoba, pa je tako veći iznos prikupljenog poreza na promet nekretnina. Ukupno s porezom na imovinu na godišnjoj razini općine Žepče za 2024.g. prihod po ovoj vrsti poreza ostvaren je u iznosu 415.351KM, što je za 19% više u odnosu na planirani iznos.

3.4.Rizici za projekciju prihoda

Projekcije prihoda su usko vezane za gospodarski rast. Najveći rizici po projekciju prihoda, kako je već u ranijem tekstu rečeno je neuspjeh u ispunjavanju ciljeva gospodarskog rasta i drugih makroekonomskih pokazatelja.

Porezni prihodi ovise od unapređenja usklađenosti BiH institucija i entiteta s jedne strane i svih razina vlasti unutar Federacije BiH s druge strane, posebno kad su u pitanju prognoze prihoda od neizravnih poreza.

Jedan od rizika odnosi se na makroekonomske pretpostavke, koje će u mnogome ovisiti od utjecaja vanjskih čimbenika, prvenstveno stanja i posljedica koje će imati inflacija koju se nije uspjelo svesti na minimalne razine kao i ratno stanje u Ukrajini i na Bliskom istoku. Također treba naglasiti da je u 2023. i 2024. godini većina poslodavca izvršila korekciju plaća zbog visoke stope inflacije, te je zbog toga rast prihoda od poreza na dohodak imao uglavnom dvoznamenkasti rast. Osim toga od 1.1.2025.godine na snazi je Odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o iznosu minimalne plaće u neto iznosu 1.000,00KM, što je imalo pozitivan utjecaj jer se povećao prihod od poreza na dohodak, ali postjao je rizik od potencijalnog otpuštanja radnika.

Poglavlje 4

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi općine uključuju:

Prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine i

Prihode od naknada, pristojbi i pružanja usluga.

4.1. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine

U ovu grupu prihoda ulaze prihodi od iznajmljivanja općinskog zemljišta za garaže, privremene objekte i zakup poljoprivrednog zemljišta, te kamate na depozite u bankama.

4.2. Prihodi od naknada, pristojbi i pružanja usluga

Ova skupina neporeznih prihoda predstavlja širu paletu općinskih prihoda čija je naplata utemeljena u Odluci o općinskim taksama, Odluci o komunalnim taksama, Odluci o komunalnim naknadama. Pored ovih prihoda u grupu neporeznih prihoda ulaze i naknade od prodaje zemljišta, rente, uređenja građevinskog zemljišta, uporabu cesta za vozila pravnih i fizičkih osoba koja se plaća kod registracije auta, naknade i usluge iz oblasti predmjera i katastra zemljišta, prihodi od građevinskih dozvola i urbanističkih suglasnosti, prihodi od vatrogasne službe i općinskog restorana kao i naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća koja je od 01.01.2009.godine prestala biti porezni prihod i naplaćuje se kroz naknade, a dijeli se u omjeru 20% federacija, 30% kanton i 50% općina. Ove naknade su neporezni prihod općine, i prenose se na poseban podračunu odakle se namjenski troše za potrebe civilne zaštite.

U grupu neporeznih prihoda ulaze još i vlastiti prihodi škola koji se uplaćuju na depozitni račun općine a izdvojena su na posebnom računu i koriste se za potrebe škola.

Kod ovih vrsta naknada bitno je naglasiti novosti vezane za naplatu prihoda na temelju Odluke o komunalnim taksama. Naime, Ustavni sud Federacije BiH dana 9.4.2025.godine donio je Mišljenje kojom se potvrđuje da je naplata takse na istaknutu firmu neustavna te da se ta taksa više ne smije naplaćivati na teritoriji Federacije BiH. Mišljenje je objavljeno u Službenim novinama FBiH 33/25 od 7.5.2025.godine. Ovim Mišljenjem sve Kantonalne skupštine, gradska i općinska vijeća na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine koje propisuju obavezu plaćanja komunalne takse/naknade za isticanje firme dužni su u razumnom roku iz svojih propisa ukloniti odredbe kojima se propisuje komunalna taksa/naknada na istaknutu firmu i utvrđuje obaveza plaćanja komunalne takse/naknade na istaknutu firmu. Na ovaj način će doći do financijskog rasterećenja gospodarskih subjekata na teritoriju Općine, ali isto tako bit će umanjeno ostvarenje neporeznog prihoda u narednim financijskim planovima Općine.

4.3. Tekući transferi-donacije

U tekućim potporama su sredstva za ekologiju koja se kvartalno prenose s kantonalnog proračuna na općinski račun a na temelju planiranog programa utroška tih sredstava, koji se početkom tekuće godine dostavlja Ministarstvu za promet i komunikacije i zaštitu okoliša ZE-DO kantona, za narednu godinu.

Na ostvarenje tekućih potpora s viših razina vlasti utječu zahtjevi za potpore uz predodjenje određenih programa utroška tih sredstava.

Od Federacije u 2025.godini očekujemo 2.470.000,00 KM potpora, a od Kantona 1.130.000,00 KM od Vlade RH očekujemo namjenske donacije u iznosu 310.000,00KM.

Projekcija prihoda i primitaka u 000 KM:

Vrsta prihoda	Ostvarenje 2024	Plan za 2025	Projekcija 2026	Projekcija 2027	Projekcija 2028
I- Porezni prihodi	7.735	8.108	8.188	8.263	8.338
II Neporezni Prihodi (naknade i takse)	4.290	3.682	3.720	3.767	3.840
III Tekuće potpore i donacije	3.975	3.910	3.952	3.970	4.052
Ukupno I+II+III	16.000	15.700	15.860	16.000	16.230

Tabela 1: prihodi i primitci (2024.-2028.)

Poglavlje 5

Struktura potrošnje u javnom sektoru

U ovom poglavlju sažeta su vodeća pitanja iz domene upravljanja sredstvima javnog sektora i reforme proračunskog sektora u BiH. Ovakva analiza predstavlja važan element procesa srednjoročnog planiranja proračuna i pruža kontekst politika za izradu planova potrošnje i proračunskih limita potrošnje. Na neizravan način, tim putem se vrše razmatranja i daju preporuke po pitanju plaća u javnom sektoru, materijalnim troškovima, kapitalnoj potrošnji i transferima. Na razini Bosne i Hercegovine planira se smanjenje za javnu potrošnju na svim razinama vlasti, a samim tim i na razinama lokalne samouprave, iako propisi doneseni na razini FBiH, još uvijek ne jamče smanjenje javne potrošnje.

5.1. Plaće i naknade plaća u službama za upravu

Kada je struktura potrošnje u javnom sektoru u pitanju, procjenjuje se kako će u periodu od 2025. do 2027. godine, što se broja uposlenih tiče, biti na približno istoj razini.

Postotak izdvajanja za plaće i naknade uposlenih u Proračunu općine Žepče u periodu 2025-2027., ne bi trebao preći 22% od ukupnih rashoda planiranog Proračuna, kao što nije prelazila ni u ranijim godinama.

U sljedećoj tabeli dajemo pregled ostvarenih planiranih sredstava za plaće i naknade uposlenih za 2024.g., tekuću 2025.g. i naredne tri godine s prosječnom plaćom za svaku godinu pojedinačno, za 90 djelatnika (općinska uprava, Služba za civilnu zaštitu i vatrogasna postrojba i JU Centar za socijalni rad):

u 000KM					
Općina Žepče	Izvršeno u 2024	Planirano 2025	Projekcija 2026	Projekcija 2027	Projekcija 2028
Plaće i doprinosi	2.559	2.910	2.940	2.980	3.020
Naknade uposlenih	559	550	562	565	585
Broj uposlenika	90	90	90	90	90

Tabela 2: ostvarenje i projekcija plaća i naknada (2024.-2028.)

5.2. Materijalni troškovi

Ukupna potrošnja za materijalne troškove u periodu 2025.-2028. godine trebala bi se kretati u iznosu od oko 2.000.000,00KM godišnje a dijeli se na:

- materijalne troškove općinske administracije u iznosu od oko 900.000,00 KM,
- na općedruštvene potrebe u iznosu oko 1.100.0000,00 KM.

U materijalnim troškovima općinske administracije su svi administrativni troškovi (putni troškovi, energija, grijanje, komunalne i poštanske usluge, gorivo, zakupnine, osiguranje djelatnika i opreme), kao i naknade općinskim vijećnicima, komisijama OV i ostalim komisijama sa pripadajućim doprinosima, kao i sva tekuća održavanja opreme te redoviti ugovori za održavanje računalnih programa, i druge ugovorene usluge.

Neodgovarajuća razina potrošnje na materijalne troškove u odnosu na plaće može rezultirati manje efikasnim i manje djelotvornim javnim sektorom.

U troškovima za općedruštvene potrebe planirana su sredstva za utrošak javne rasvjete, održavanje gradske čistoće, tekuće održavanje javne rasvjete, nekategoriziranih putova, zimsko održavanje putova, redovita proljetna i jesenja deratizacija.

5.3. Transferi i grantovi

Ukupni tekući transferi planirani su kao transferi nižim razinama vlasti (MZ), pojedincima, poduzećima i javnom sektoru. Planiranje i ostvarenje tekućih transfera na razini općinskog proračuna uvelike ovisi o Zakonskim propisima na razini FBiH i ZE-DO kantona. Od ključne je važnosti usvojiti restriktivnu praksu planiranja tekućih transfera i obveza sa kvalitetnim obrazloženjem analize proračunskog zahtjeva. Struktura planiranih tekućih transfera se odnosi na udio u financiranju JU Dom kulture Žepče, JU Biblioteka, kulturnih manifestacija i svih kulturnih zbivanja na području općine, financiranje sporta i sportskih aktivnosti, udio u sufinanciranju nepredviđenih troškova škola na području općine Žepče, stipendiranje i pomoći studentima i učenicima generacije, sufinanciranje sanacije nepredviđenih situacija i elementarnih nepogoda, namjenski utrošak sredstava od ekologije, transferi vjerskim zajednicama, Crvenom križu, financiranje Razvojne agencije Žepče, sufinanciranje Razvojne ekonomske zajednice Zenica, transferi političkim strankama, udrugama proisteklim iz rata i udrugama građana, stimulativne demografske mjere, jednokratne novčane pomoći za školovanje djece, Salezijanskoj zajednici, financiranje omladinske politike, povrat pogrešno uplaćenih poreza, obilježavanje značajnijih datuma za Općinu Žepče, subvencije poljoprivrednim proizvođačima, transferi po sudskim presudama kao i socijalna davanja po Odlukama Načelnika.

U tabeli koja slijedi dajemo pregled transfera po godinama sa postotkom udjela transfera u ukupnim sredstvima Proračuna za tu godinu i to:

u 000KM

Godina	Ukupni transferi	Ukupan proračun	% udjela
2024- izvršenje	3.132	15.856	19,75
2025- plan	2.954	15.700	18,81
2026- projekcija	2.995	15.860	18,88
2027- projekcija	3.022	16.000	18,88
2028- projekcija	3.042	16.230	18,74

Tabela 5: ostvarenje i projekcija transfera

5.4. Kapitalni transferi općine Žepče

Kapitalna potrošnja općine Žepče odnosi se na kapitalne grantove i izdatke a koristi se za sufinanciranje kapitalnih projekata na području općine.

Kroz kapitalnu potrošnju predviđeno je sufinanciranje izgradnje ili uređenja objekata od općeg interesa, za sufinanciranje izgradnje i uređenja već započetih projekata škola, vodovoda, kao i sufinanciranje projekata sa međunarodnim organizacijama i fondovima.

Kapitalna potrošnja u narednom periodu uvelike će ovisiti i o namjenskim sredstvima za ceste jer iz tih sredstava održavaju se i izgrađuju lokalni putovi.

U slijedećoj tabeli dajemo pregled izvršenja kapitalnog proračuna za 2025. i postotni udio u ukupnim sredstvima Proračuna po godinama kako slijedi:

U 000KM			
Godina	Kapitalni proračun i ulag.u stalna sredstva	Ukupan proračun	% udjela
2024- izvršenje	7.405	15.856	46,70
2025- plan	7.203	15.700	45,87
2026- projekcija	7.260	15.860	45,77
2027- projekcija	7.310	16.000	45,68
2028- projekcija	7.450	16.230	45,90

Tabela 6: pregled kapitalnog proračuna

Poglavlje 6

Proračunski prioriteti 2026.-2028.

Proračun je primarni instrument za izradu smjerova djelovanja općinskog načelnika i vijeća. Proračun je sredstvo preko kojeg se strateški ciljevi Općine provode u usluge, programe i aktivnosti koje ispunjavaju društvene i ekonomske potrebe njezinih građana.

U ovom poglavlju su izložene preporuke resorne službe o srednjoročnim proračunskim prioritetima i početnim proračunskim ograničenjima utvrđenim na temelju projekcije preuzete iz Ministarstva financija, a zasnovane na prijedlozima Općinskih službi po pitanju prioritetnih politika i procjena potrošnje. Ovo su preporuke utemeljene na analizi dostavljenih podataka. Donošenje konačnih odluka je odgovornost Općinskog vijeća.

U narednom periodu prioritetni zadaci i zakonodavne i izvršne vlasti trebali bi biti:

- stvaranje efikasne administracije u upravi
- bolja kontrola naplate javnih prihoda
- veće sudjelovanje građana kroz organiziranje javnih rasprava prilikom izrade proračuna
- poboljšanje socijalnih programa kroz financijska sredstva za porodilje, obitelji s više djece i stipendiranje studenata
- provođenje mjera zaštite životne sredine
- rješavanje problema koji su prisutni u javnim poduzećima
- unapređenje i stimuliranje poljoprivredne proizvodnje na području općine
- saniranje i izgradnja infrastrukture nakon vremenskih nepogoda koje se dogode tijekom kalendarske godine
- izgradnja nove zgrade Doma zdravlja
- izgradnja nove zgrade općinske uprave
- rješavanje problema na gradskoj toplani
- izgradnja vodovodne mreže u MZ
- sudjelovanje u projektima i sufinanciranje projekata međunarodnih organizacija i fondova EU
- sufinanciranje izgradnje sportske dvorane u OŠ u Željeznom Polju
- izgradnja infrastrukture u poslovnim zonama

PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za razmatranje i usvajanje dokumenta projekcije prihoda i rashoda proračuna sadržan je u Zakonu o Proračunima u Federacije Bosne i Hercegovine čl.16.-18. («Službene novine F BiH», broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25/22).

RAZLOZI DONOŠENJA

Zakon o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine, čije se odredbe kod izrade, donošenja, izvršenja, nadzora, financijskog izvješćivanja i objavljivanja primjenjuju i na općinske proračune, predvidio je izradu jednog ovakvog dokumenta. U odredbama članaka 16. do 18. Zakona o proračunima upravljanje proračunom i izrada proračuna temelji se na projekcijama prihoda i rashoda proračuna koji obuhvaća najmanje jednu fiskalnu i dvije naredne fiskalne godine. Temelji za izradu proračuna su na procjeni gospodarskog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja i prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene projekcijom proračuna. Razmatranje projekcije prihoda i rashoda pomoći će proračunskim korisnicima prilikom izrade i donošenja općinskog proračuna. Ovo se prije svega odnosi na javnost i transparentnost pri izradi proračuna.

OPĆINSKI NAČELNIK

Mato Zovko, dipl.prav.